

A 255 oldalas oktáv alakú könyv a legújabb elméletek világa mellett a román grammatika összes fejezeteit tárgyalja: kiejtést és írást, alaktant, mondattant és stilisztikát. Legfőbb jótulajdonsága: az előadás világossága és minden kérdésnek egyszerű formában való tárgyalása; különös figyelem az olyan kérdések iránt, melyekbe a nem szakember lépten-nyomon beleütközik s amelyeket ennek ellenére a szakemberek csaknem teljesen figyelmen kívül hagytak eddig (pl. helyesírás, írásjelek használata, stb.); végül, nagyon jelentős dolog, a törekvés, hogy felvilágosítsa a kisebbségeket azokról a hibákról, melyeket leggyakrabban követnek el, ha románul írnak vagy beszélnek. Ez a teljesen új részletkérdés megérdemli, hogy hosszabban beszéljünk róla. Nem arról van itt szó, hogy szemrehányást tegyen azoknak, akik nem tudták teljesen elsajátítani a román nyelvet, hanem hogy segítséget nyújtson nekik ennek mielőbbi elérésére. Ép' ezért azt hiszem, senki sem sértődhetik meg, ha egy fejezet során azt találja: a kisebbségek ezt és ezt a hibát szokták elkövetni, a hiba így magyarázható, a helyes kifejezés a következőképp hangzik...

Természetesen egy ilyen könyv nem igényelheti, hogy véglegesen megoldja az összes kérdéseket. Az, amit kívánhatunk tőle elsősorban, hogy hű képét adja a jelenlegi ismereteknek, másodsorban, hogy sugalmazzon számunkra kutatásokat, ezeknek az ismereteknek tökéletesítésére. Ezekben a tekintetekben, I. Jordan teljes sikert ért el. (*Al. Gaur*)

HELMUTH KLOTZ: MILITÄERISCHE LEHREN DES BÜRGERKRIEGES IN SPANIEN. (Paris 1938)

Az egykori német tengerésztiszt, ki a *Der neue deutsche Krieg* c. frappáns könyvével lett ismert, most gazdasági és katonai elemzését adja a polgárháborúnak. Felfedi a háttérben mozgó hatalmak érdeklődésének rejtett, de valódi okait, élesen kiexponált fotográfiát adva a tendenciózusan elrajzolt képek helyett.

A német imperializmus világháború előtti Spanyolországra vonatkozó magatartása: a császár provokatív tengeri látogatása (1905), a *Panther* cirkáló már-már háborús konfliktust kiobbantó agadiri kalandja (1911), valamint Németországnak Spanyolországot a világháborúba bevonni akaró törekvése ugyanugy tárgyalás alá kerülnek, mint a másik érdekelt hatalom kapcsolatai Primo de Riverához és ellenszenva a haladó Spanyolországgal szemben. Az u. n. „geostratégiai“ helyzet kedvező volta, illetve fontossága: a Baleárok, Gibraltár, Spanyol-Marokkó (az afrikai német gyarmatpolitika legfontosabb góca), az alig kiaknázott nyersanyag tartalék: a baszk vasérc, Rio-Tinto rézkincse, Almaden a világpiacon ugyyszólván monopol helyzetű dus higanybányái, Spanyol-Guinea kaucsukja, egyaránt csábitják az idegen imperializmusokat.

Klotz gazdagon dokumentált anyagot hordott össze az intervenció erejére és intenzitására vonatkozólag, és ezekkel bizonyítja a szemben álló felek anyagi felkészültségének aránytalanságát, amelyet a törvényes kormány csapatai bizonyos mértékig heroizmussal pótolnak. Bombákat, kézi- és gépfegyvereket, ágyukat és bombavető repülőgépeket, tankokat és hajóágyukat ábrázoló képeket látunk, melyek nem spanyol földön készültek és e hadigépek kiszolgáló személyzete sem belföldi. A polgárháború katonai tapasztalatai halomra döntötték főleg az u. n. dinamikus államokban divatos „villámháború“ elméletét, mely lerohanással és pánikkeltéssel igyekszik azonnali sikert elérni. Ezek vágyálmok, amikkel szemben a megmerevedett frontok hosszantartó háborúja a valóság. (*László Vilmos*)